

Referat

fra drøftingsmøte 30. november 2011

Til stede

Fra organisasjonene: Ellen Dalen (NTL), Siri Høgseth (NTL), Heidi Hoksnes Sørli (NTL), Ole Martin Nodenes (Parat), Kristian Mollestad (FF), Torill Rolfsen (FF), Gunn Hafsaas (FF), Christer Wiik Aram (Akademikerne), Finn Knut Hansen (Akademikerne)

Fra UiO: Johannes Falk Paulsen, Wenche Hanneborg

Dato: 30. november 2011

Sak 393 - Oppfølging av kartleggingen rundt UiOs bruk av midlertidig tilsetting

Utsendte saksdokumenter:

- Notat av 22. november 2011 til tjenestemannsorganisasjonene om oppfølging av kartlegging rundt UiOs bruk av midlertidig tilsetting
- Notat av 22. november 2011 til fakulteter og enheter på tilsvarende nivå fra universitetsledelsen om tiltak med sikte på redusert bruk av midlertidig tilsetting ved UiO

Arbeidsgiver åpnet med å referere til forrige drøftingsmøte med tjenestemannsorganisasjonene 15. september 2011, som var del av forberedelsen til påfølgende drøftingsrunde på arbeidsgiversiden. Det er nå gjennomført en prosess hvor tiltak for redusert andel midlertidighet er diskutert i møter mellom rektor, universitetsdirektør, dekaner, fakultets- og fagdirektører og i ledergrupper på fakultetsnivå. De drøftingene har vist bred tilslutning på arbeidsgiversiden til de institusjonelle grep som er skissert i notat til enhetene fra universitetsledelsen av 22. november 2011. Fokus er lagt på å øke bevisstheten rundt kravet til faktisk grunnlag for midlertidig tilsetting i eksternt finansierte stillinger og bistillinger, siden tyngden av UiOs midlertidige er i disse gruppene. I tillegg medfører et stort antall permisjoner omfattende vikarbehov, og arbeidsgiver ønsker mer restriktiv adgang til permisjon ved overgang til annen stilling. Ut over det legges det til grunn at miljøene selv, ut fra relevante lokale utfordringer, må vurdere hvilke grep som er formålstjenlige.

I sine tilbakemeldinger var organisasjonene kritiske til arbeidsgivers tiltak, og de etterlyste oppfølging av innspill som ble gitt i forrige drøftingsmøte. I referatet fra møtet 15. september fremgår det blant annet at «Organisasjonene signaliserte liten tillit til den dokumentasjonen som foreligger etter UiOs kartlegging av hjemmelsbruk. De mente at OPA bør ta initiativ til å få kontrollert at den hjemmel som er oppgitt for hver individuelle arbeidstaker på de ulike enheter er i samsvar med faktiske forhold.» Organisasjonenes hovedinnvending er at prosessen til nå ikke har hatt nok fokus på opprydding blant dagens midlertidige kontrakter. Det ble hevdet at lokale miljøer praktiserer mye ulovlig midlertidig tilsetting, og organisasjonene vil ha kontrollert at alle hjemler som er oppgitt i kontrakter er i samsvar med reelle forhold. I den forbindelse ble det på ny stilt krav om systematisk gjennomgang av om grunnlaget for midlertidighet er reelt for alle

midlertidig ansatte arbeidstakere ved ulike enheter, hvertfall de som er hjemlet i tjenestemannslovens § 3 nr 2a. NTL ba om å få referatført at «*Dersom det ikke er samsvar mellom de reelle forhold og den paragraf som hjemler unntak fra fast tilsetting, er den midlertidige tilsettingen per definisjon ulovlig og skal omgjøres til en fast tilsetting*». Samtidig ble det påstått at ulovlig bruk av hjemmel forekommer ofte også ved kunngjøring av stillinger, og OPA ble kritisert for å ikke involvere seg aktivt i slike enkeltsaker.

Parat viste til tidligere forhandlinger om "Personalreglementet" og fremmet forslag om å innskrenke adgangen til tilsetting uten kunngjøring for perioder under ett år. Parat mener at unntaksbestemmelsen i Personalreglementet fører til utstrakt bruk av Tjenestemannslovens §3 nr 2a, bestemt oppdrag eller tidsrom. En innskrenkning vil begrense bruk av midlertidig tilsetting på den mest brukte hjemmelen.

Tjenestemannsorganisasjonene ville ikke diskutere utformingen av «kontrollspørsmålene» som arbeidsgiver ønsker å benytte som hjelpemiddel ved vurdering av grunnlag for hhv fast og midlertidig tilsetting. Det ble begrunnet i at organisasjonene mener et slikt virkemiddel er lite forpliktende og dermed ikke har noen verdi, så lenge miljøene selv fritt avgjør tilknytningsform i individuelle tilfeller.

I spørsmålet om innskrenket adgang til permisjon ved overgang til annen stilling var organisasjonene avvisende, og mente at det temaet hører hjemme i diskusjon om personalpolitikk. Vikarandelen utgjør etter organisasjonenes syn ikke noe problem, og de mener det er urimelig at ambisjoner om mindre midlertidighet skal realiseres gjennom å frata arbeidstakere fordeler.

Generelt mente organisasjonene at OPA er for deffensive i forhold til enhetenes praktisering av midlertidig tilsetting, og i langt større grad bør ta kontrollansvar i individuelle saker og aktivt «slå ned på» ulovligheter.

Arbeidsgiver bekreftet i sine kommentarer at arbeidsgiversiden ved UiO har samme mål som tjenestemannsorganisasjonene, nemlig å redusere andelen midlertidige. Når det gjelder virkelighetsoppfatning, rolleforståelse og syn på virkemidler kan det imidlertid se ut til at partene har noe ulik innfallsvinkel. Det er blant annet nærliggende å tolke deler av organisasjonenes utspill som uttrykk for mistillit til UiOs lokale ledere. Det avviker i så fall sterkt fra oppfatningen i sentrale arbeidsgiverledd, som ikke ser noe grunnlag for generell tvil om lokale linjelederes kompetanse og ansvarlighet.

Arbeidsgiver forstår heller ikke organisasjonenes forventninger om at OPA som sentralt arbeidsgiverorgan skal ha en aktiv rolle i løpende tilsettingssaker på lokale enheter. Operativt ansvar og myndighet til å vurdere om en behovet for en individuell arbeidstaker er av fast eller midlertidig karakter ligger hos lokale ledere. OPAs rolle er å være overordnet faginstans, som skal ivareta kollektiv tilrettelegging, opplæring og evt andre former for støtte som miljøene etterspør. Kontrollspørsmålene som er utformet er ment som et ledd i slik støtte, med det formål å øke bevisstheten og gjennom det påvirke andelen midlertidighet.

Arbeidsgiver kan for øvrig ikke se hvilket belegg organisasjonene har for å hevde at det er mye ulovlig midlertidighet ved UiO. OPA er ikke kjent med at det foreligger holdepunkter for en slik påstand, og organisasjonene oppfordres derfor til å underbygge sitt utspill gjennom faktisk dokumentasjon. Dersom det dokumenteres konkrete tilfeller av ulovlig midlertidig tilsetting, så vil UiO selvfølgelig ta nødvendig initiativ.

Det ble ellers tatt til etterretning at organisasjonene ikke støtter justering i UiOs liberale ordninger knyttet til permisjon ved overgang til annen stilling. Arbeidsgiver kan imidlertid ikke forsvare å prioritere tilbud om «angrefrist» til en arbeidstaker som slutter fremfor tilbud om fast tilsetting til etterfølgeren. I den forbindelse etterlyste organisasjonene er avklaring på om «interne permisjoner», dvs permisjoner for å overta en annen stilling ved UiO, var medregnet i tallgrunnlaget som viser antall permisjoner.

Organisasjonene stilte for øvrig spørsmål om status for ca 70 arbeidstakere som på tidspunktet for analyse av vårens kartlegging ikke var registrert med hjemmel. Arbeidsgiver bekreftet at grunnlaget for midlertidighet nå er avklart for samtlige av disse, og ikke avdekket noen tilfeller av ulovlig midlertidighet.

Avslutningsvis bekreftet arbeidsgiver at organisasjonene vil få oppdaterte rapporter over omfang og innretning på midlertidig tilsetting, og at det vil bli innkalt til et møte for å drøfte status så snart som mulig. OPA vil også vurdere om det bør tas initiativ til ytterligere kompetanseutviklingstiltak i forhold til personalkonsulenter og ledere, ut over den opplæring som er gjennomført i 2011.

Saken om tiltak med sikte på redusert bruk av midlertidig tilsetting ved UiO fremlegges for universitetsstyret 6. desember 2011.

Wenche Hanneborg

Referat

fra drøftingsmøte 15. september 2011

Til stede

Fra organisasjonene: Siri Høgseth (NTL), Heidi Hoksnes Sørli (NTL), Ole Martin Nodenes (Parat), Kristian Mollestad (FF), Torill Rolfsen (FF), Gunn Hafsaas (FF), Christer Wiik Aram (Akademikerne)

Fra UiO: Johannes Falk Paulsen, Wenche Hanneborg

Dato: 19. september 2011

Sak 393 - Oppfølging av kartleggingen rundt UiOs bruk av midlertidig tilsetting

Arbeidsgiver åpnet med å vise til notat av 8. september 2011 om hvilke institusjonelle grep UiO vurderer med sikte på redusert andel midlertidighet. Tiltaksforslagene er innrettet mot områder som gjør særlig store utslag på volumet av midlertidig tilsetting. Fokus er lagt på å øke bevisstheten rundt kravet til faktisk grunnlag for midlertidig tilsetting i eksternt finansierte stillinger og bistillinger, siden tyngden av UiOs midlertidige er i disse gruppene. I tillegg medfører et stort antall permisjoner omfattende vikarbehov, og arbeidsgiver vil derfor vurdere om mer restriktiv permisjonsadgang kan være relevant virkemiddel.

Akademikerne ga positiv tilbakemelding på arbeidsgivers forslag om å vektlegge bevisstgjøring rundt lovfestede vilkår for midlertidig tilsetting. NTL etterlyste plan for videre arbeid, og dokumentasjon på hjemmelsgrunnlag i de tilfeller hvor det ikke ble oppgitt under vårens kartlegging. FF var opptatt av en politisk tilnærming til spørsmålet om hva som skal være "ønsket" og "uønsket" midlertidighet.

Under drøfting av arbeidsgivers konkrete tiltaksforslag mente Parat at de foreslåtte kontrollspørsmålene må relateres til "stilling" fremfor "arbeidstaker", for å kunne anvendes ved kunngjøring. Arbeidsgiver var enig i at formuleringene bør vurderes nærmere.

Forskerforbundet foreslo at OPA i en overgangsfase skal tillegges kontrollansvar ved kunngjøring av midlertidige stillinger, dvs undersøke om grunnlaget for midlertidighet er til stede i hvert enkelt tilfelle. Arbeidsgiver avviste forslaget, med henvisning til at lokale ledere selv har kompetanse til å fatte beslutning i slike spørsmål.

Organisasjonene ba om å få oversikt over hva som er gjort for å fjerne ulovlig midlertidig tilsetting, men arbeidsgiver tilbakeviste at kartleggingen har bekreftet konkrete tilfeller av ulovlighet. For noen arbeidstakere er imidlertid hjemmel foreløpig ikke dokumentert, og der må det foretas avklaringer.

På spørsmål fra organisasjonene om kompetanseutviklingstiltak viste arbeidsgiver til at OPA i vår gjennomførte en rekke møter med ulike ledergrupper, hvor det ble gitt orientering om vilkår rundt midlertidig tilsetting. For øvrig er det innført rutinemessig registrering av hjemmelsegrunnlag i SAP ved

inngåelse av midlertidige kontrakter, for å få løpende kontroll med andelen midlertidighet og individuelle vilkår. Det forventes å gi effekt i form av økt oversikt og dermed økt bevissthet rundt kravet til holdbart grunnlag for midlertidig tilsetting.

Når det gjelder midlertidighet i bistillinger hadde organisasjonene ingen innspill ut over at opprydding bør foretas også innen den gruppen.

Samtlige organisasjoner var skeptiske til arbeidsgivers forslag om at permisjon ved overgang til annen stilling skal forbeholdes tilfeller hvor permisjonen tjener en kombinasjon av arbeidstaker- og arbeidsgiverinteresser. Det ble hevdet at spørsmålet hører hjemme i diskusjoner om personalpolitikk, eller eventuelt i reforhandling av personalreglement. Arbeidsgiver tok synspunktene til etterretning.

Organisasjonene signaliserte for øvrig liten tillit til den dokumentasjonen som foreligger etter UiOs kartlegging av hjemmelsbruk. De mente at OPA bør ta initiativ til å få kontrollert at den hjemmel som er oppgitt for hver individuelle arbeidstaker på de ulike enheter er i samsvar med faktiske forhold. Arbeidsgiver kunne imidlertid ikke se noe grunnlag for en slik generell mistillit til lokale ledere, og understreket at UiOs innfallsvinkel er tiltro til lokalnivåenes kompetanse.

Avslutningsvis oppsummerte arbeidsgiver med at det vil bli fremlagt oppdatert oversikt over hjemmelsbruk når informasjonen foreligger. Diskusjoner rundt relevante tiltak for redusert andel midlertidighet gjennomføres nå på fakultetene, som ledd i forberedelsen av endelig beslutningsgrunnlag for UiOs sentrale ledelse. Siden det er store variasjoner mellom enhetene i bruk av midlertidig tilsetting bør drøfting med organisasjonene om gjennomføring av tiltak skje på fakultetsnivå.

Wenche Hanneborg